

ПОЛОЖЕННЯ

про інструкторів альпінізму

I. Загальна частина

1.1. Це Положення встановлює порядок підготовки та організації роботи інструкторів з альпінізму в любых альпіністських заходах (АЗ), що проводяться:

- українськими спортивними, громадськими та іншими організаціями в гірських районах світу;
- любими іноземними організаціями при умові визнання ними кваліфікації інструктора, з яким вони працюють.

1.2. Інструктори з альпінізму поділяються на три кваліфікаційні категорії:

- інструктор-методист альпінізму III категорії,
- інструктор-методист альпінізму II категорії,
- інструктор-методист альпінізму I категорії.

II. Порядок підготовки інструкторів

2.1. Підготовка інструкторів альпінізму здійснюється в Школі інструкторів, та методичних зборах (семінарах), які проводяться Федерацією альпінізму і скелелазіння України або Федераціями Республіки Крим чи областей при умові:

- отримання ліцензії ФАіС України на організацію Школи інструкторів чи проведення Методзбору;
- затвердження ФАіС України Програми та Методики підготовки, а також штату тренерів-викладачів;
- кошторис витрат повинен передбачати участь в роботі Школи чи Методзбору представника ФАіС України.

2.2. Організація, яка проводить Методзбір, за **два місяці** до початку його роботи подає для затвердження в ФАіС України **списки керуючого і тренерського складу** з даними про спортивну та інструкторську кваліфікацію та учасників з обліковими картками альпініста.

2.3. Альпіністи, які виявили бажання навчатися в Школі чи Методзборі, надають в організацію, яка проводить цей такі документи:

- особисту заяву,
- облікову картку альпініста (підписану тренером) в 2-х примірниках,
- клопотання організації, членом альпіністського колективу якої є дана особа.

Для осіб, що не є членами колективу

- характеристику-рекомендацію інструктора альпінізму, під керівництвом якого здійснював останні сходження даний спортсмен.

Організація, яка проводить захід, повідомляє заздалегідь всіх кандидатів, що подали заяву, про прийняття чи відмову. В разі відмови вказується причина.

2.4. Особи, які закінчили Школу чи Методзбір по програмі підготовки інструкторів-методистів III категорії, рішенням Тренерської Ради Школи чи Методзбору, допускаються до стажування або до

роботи. Про це робиться відмітка в посвідченні стажиста, яке видається випускникам Школи чи Методзбору.

2.5. Вимоги до кандидатів в Школу інструкторів або Методзбір. Таблиця №1

Категорія підготовки	Форма підготовки	Спорт. розр.	Інстр. кваліф.	Стаж роботи
III	Школа, Методзбір	II	-	
II	Складання іспитів комісії	I	III	Стаж роботи інструктором не менше 120 днів, з них 60 днів з етапом СП
I	Складання іспитів комісії	КМС	II	Після атестації II категорії мати 120 днів роботи, в тому числі 60 днів командиром загону або ст.тренером

III. Порядок присвоєння кваліфікаційних категорій інструкторам-методистам альпінізму

3.1. Всі кваліфікаційні категорії інструкторам альпінізму присвоюються Спортивно-технічною комісією (СТК) ФАіС України на підставі поданих документів.

3.2. Посвідчення інструктора-методиста III категорії видається ФАіС України після прийняття рішення СТК на підставі наступних документів:

- клопотання відповідної обласної Федерації альпінізму, колективного члена ФАіС України чи іншої організації, членом якої є дана особа;
- облікової картки альпініста з зазначенням всіх здійснених сходжень в хронологічному порядку та обов'язковим включенням сходжень з учбовими відділеннями всіх етапів підготовки і зазначенням всіх змін стажування і роботи в альпзаходах, завіреної тренером;
- посвідчення про закінчення Школи чи Методзбору;
- довідок-характеристик про проходження стажувань;
- дві фотокартки 3x4.

3.3. Атестація інструкторів-методистів на II і I категорії проводиться Комісією ФАіС України або Комісією обласної Федерації альпінізму в складі не менше трьох інструкторів-методистів альпінізму I-ої категорії при умові її затвердження ФАіС України.

3.4. Друга та перша кваліфікаційні категорії присвоюються інструкторам-методистам альпінізму на підставі наступних документів:

- клопотання відповідної обласної Федерації альпінізму, колективного члена ФАіС України чи іншої організації, членом якої є дана особа;
- облікової картки альпініста;
- протоколу атестаційної комісії;
- посвідчення інструктора.

3.5. Особи, які виконали вимоги нормативів на II чи I категорію та склали іспити Комісії, мають право працювати в даному сезоні на посадах згідно з вимогами до цих категорій до офіційного їх присвоєння

VI. Посадові обов'язки та права

4.1. Інструктор-методист альпінізму має право організувати учбово-тренувальну роботу в **A3**, забезпечувати проведення альпініад, учбово-тренувальних зборів, експедицій, цілорічних **A3**, приймати міри для забезпечення безпеки цих заходів, аналізувати підсумки занять і сходжень, давати рекомендації по поліпшенню підготовки альпіністів, забезпечувати проведення рятувальних робіт в горах, організувати комплектування відділень і спортивних груп, проводити заняття з техніки та тактики альпінізму, видавати характеристики альпіністам та інструкторам, які пройшли відповідні етапи підготовки.

4.1.1. Інструктор-методист альпінізму має право на забезпечення заробітною платнею, харчуванням, розміщенням, спорядженням, проїздом в високогір'я від місця проживання і назад за рахунок організації, яка проводить альпзахід. Взаємовідносини між інструктором альпінізму і адміністрацією альпзаходу регламентується трудовою угодою.

4.1.2. Інструктор-методист альпінізму має право усувати учасників свого відділення від занять чи сходження через недостатню підготовленість, порушення правил безпеки, недисциплінованість.

4.1.3. У випадку отримання травми або захворювання має право на отримання допомоги від даного **АЗ** для переїзду до місця проживання або лікувального закладу.

4.1.4. За роботу з іноземними альпіністами має право на оплату своєї роботи в будь-якій валюті, якщо інше не передбачено чинним законодавством.

4.2. Інструктор-методист альпінізму зобов'язаний:

4.2.1. Володіти прийомами альпіністської техніки, правилами надання першої медичної допомоги, способами транспортування потерпілих в горах

4.2.2. Підтримувати свою спортивну форму, вдосконалювати спортивну і методичну підготовку.

4.2.3. Перевіряти документи і попередню підготовку учасників альпзаходу у відповідності з Правилами і Програмою.

4.2.4. Проводити роботу по навчанню альпіністів у відповідності з встановленими календарними і учбовими планами та Програмою. Суворо дотримуватись Правил горосходжень.

4.2.5. Оцінювати якість засвоєння навчального матеріалу і степінь підготовленості тих, хто займається, по кожному розділі Програми відповідного етапу підготовки, вирішувати питання про залік сходження і керівництва ним.

4.2.6. Вимагати від тих, хто навчається, виконання встановлених заходів безпеки, не допускати порушення Правил горосходжень, застерігати альпіністів від переоцінки своїх сил, забезпечувати дисципліну серед тих, хто займається, давати висновок про безпосередню підготовленість учасників до конкретного маршруту сходження у складі даної групи.

4.2.7. Проводити виховну роботу, яка направлена на виховання у альпіністів поваги до діючих Правил горосходжень, бережливого відношення до альпіністського спорядження, обладнання і будівель в горах, проводити систематичну роботу з охорони природи, виховувати у альпіністів любов до гірської природи.

4.3. Під час роботи з альпіністами початкової підготовки (**ПП**) не рекомендується заміна інструктора, а на етапі спортивної підготовки (**СП**) - тільки після проведення циклу занять і тренувального сходження.

V. Особливості роботи інструктора альпінізму

5.1. Документом, що офіційно підтверджує досвід та стаж роботи інструктора, є Книжка інструктора-методиста альпінізму, або довідки про роботу з кожного альпзаходу.

5.2. В випадку втрати Посвідчення інструктор подає в ФАіС України відповідну заяву з поясненням обставин втрати і клопотання своєї обласної Федерації альпінізму. Рішенням СТК Федерації видається дублікат.

5.3. При перерві в роботі в альпзаходах більше 3-х років інструктори-методисти альпінізму можуть бути допущені до роботи рішенням старшого тренера **АЗ**. При цьому може бути обумовлено зниження посадового рівня навіть до повторного стажування.

5.4. Чисельність відділень і загонів в залежності від етапів підготовки: **ПП 1** - 10 осіб, **ПП 2** - 6 осіб, **СП, СД, СМ** - по 5 осіб; кількість відділень у загоні - 6.

5.5. Спортивна кваліфікація інструктора-методиста альпінізму повинна відповідати кваліфікаційним вимогам, які затверджені Федерацією України.

VI. Вимоги до посадового рівня виконуваних обов'язків в залежності від спортивної і інструкторської кваліфікації:

Таблиця №2

Инстр. категория	Спорт. разряд	Посадовий рівень
III	II КМС	Командир відділення; Начальник Рятувального загону альпзаходу.
II	I КМС	Командир загону, тренер Школи чи Методзбору. Інструктор, старший тренер альпзаходу
I	КМС	Люба посада в альпзаході

VII. Позбавлення права роботи інструктором альпінізму

7.1. При перерві в роботі в альпзаході п'ять і більше років інструктор альпінізму може бути допущений до роботи в альпзаході:

- рішенням на підставі клопотань своєї Федерації альпінізму та керівника, в якому після перерви буде працювати даний інструктор;
- розпорядження Президента ФАіС України або Голови СТК Федерації, які знаходяться в районі проведення альпзаходу, на підставі клопотання керівника цього **АЗ**

При цьому в залежності від інструкторської категорії, фактичної перерви в роботі та відповідності поточних вимог під час допуску до роботи може бути обумовлено знижений посадовий рівень аж до повторного стажування.

7.2. Інструкторам, які допустили порушення Програми підготовки альпіністів, знехтували правилами безпеки, або здійснили дії, несумісні із званням інструктора, за пропозицією **СТК ФАіС України** може бути знижена кваліфікаційна категорія аж до повного зняття звання інструктора-методиста альпінізму. Особи, позбавлені інструкторського звання, до повторної атестації чи навчання в Школі інструкторів або Методзборі можуть бути допущені тільки рішенням Виконкому ФАіС України.

7.3. Вилучення посвідчень інструктора альпінізму у осіб, позбавлених інструкторського звання проводиться організацією, клопотанням якої це звання було присвоєно або членом якої є дана особа на момент вилучення, (обласна федерація альпінізму, клуб, секція,...). При невиконанні вилучення на протязі 3-х місяців і не надання вилученого посвідчення в **СТК ФАіС України** розгляд клопотань від даної організації на присвоєння кваліфікаційних категорій інструктора-методиста альпінізму припиняється.

7.4. При розриві між закінченням школи інструкторів або по програмі підготовки інструкторів-методистів 3-ої категорії і початком стажування більш 24 місяців посвідчення про закінчення Школи або методзбора анулюється і потрібне повторне навчання.